

Резюме

Розглянуто особливості розвитку регіонального телевізійного мовлення Вінниччини періоду державної незалежності України. Особливу увагу приділено аналізу інформаційної складової місцевих телеканалів в сфері культури і мистецтва.

Ключові слова: регіональне телебачення, телекомпанія, телепрограма, національний інформаційний простір, культурно-мистецька тематика.

Summary

Moskvichova Y. Regional television as a factor of socio-cultural space formation of modern Vinnychyna

The article highlights the peculiarities of regional television broadcasting in Vinnytsia region during the period of Ukraine's independence. Special emphasis is put on the analysis of the information constituent of regional television channels in the culture and art sphere.

Key words: regional television; TV company; TV program; national information space; culture and art themes.

Аннотация

Москвичёва Ю.А. Региональное телевидение как фактор формирования социокультурного пространства современной Винниччины

Рассматриваются особенности развития регионального телевидения Винниччины периода независимости Украины. Особое внимание направлено на анализ информационной составляющей местных телеканалов в сфере культуры и искусства.

Ключевые слова: региональное телевидение, телекомпания, телепрограмма, национальное информационное пространство, культурно-художественная тематика.

Надійшла до редакції 27.10.2014 р.

УДК 444.3.27(7)

С.В. Виткалов, В.Г. Виткалов

ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ В РЕГІОНІ: ДОСВІД РІВНЕНЩИНИ

Достовірна інформація завжди є основою для ухвалення відповідних, умотивованих рішень, однак, треба відзначити, що уже упродовж багатьох років помітна невиправдано однобока, а саме негативна оцінка національної спадщини попередньої доби, тобто все те, що було здійснено у радянську добу у культурній сфері, оцінюється однозначно негативно, як тиск на національну культуру, а все те, що здійснюється сьогодні – є однозначно позитивом.

Жодним чином не приймаючи без застережень сторону будь-кого з опонентів, спробуємо розібратися у ситуації, використовуючи статистичні аргументи. Отже: якщо у 1990 році кількість бібліотек в Україні нараховувала 25,6 тис. одиниць, а їх фонд – 418,3 тис. одиниць книг, то у 2007 році – відповідно, 20,8 тис. і 345 тис. томів [9]. Клубна мережа за цей же час скоротилася на 6,2 тис. (з 25,1 до 18,9); відвідування театрів – відповідно з 17,5 до 6,6 тис.; відвідування кінотеатрів – із 552 млн. на рік до 18 млн.; концертів – із 15 млн. до 4,2 млн. і т.д. Сьогодні в країні через брак коштів фактично припинена гастрольна діяльність художніх колективів, що мають звання «Національний».

У 2013 році кардинальних зрушень не відбулося, хоча тенденція до зменшення показників залишилася [10]. Зросла лише за аналізований період (1990-2007 рр.) кількість театрів (з 125 до 138) та музеїв: відповідно, з 214 до 458, цілком відповідаючи загальноосвітнім тенденціям [9].

Однак, саме в радянську добу творили всесвітньо відомі Д. Шостакович і І. Глазунов, або в Україні – Л. Ревуцький, Б. Лятошинський, М. Колесса, С. Людкевич, А. Роговцева, К. Степанков, Б. Ступка, П. Загребельний, І. Драч і ще сотні фахівців із сфер образотворення, художньої літератури, професійного театру тощо. І створені ними мистецькі шедеври і сьогодні є окрасою світової культурної спадщини, маючи своїми витокami виключно українське підгрунтя. Згадаємо хоча б «Золотий обруч» Б. Лятошинського, чи безліч постановок вітчизняної класики на оперній та балетній сценах; та й В. Сильвестров чи Є. Станкович, як і М. Приймаченко чи І. Гончар, Е. Мисько і Д. Кривавич також свої кращі твори підготували саме в радянську добу, попри тиск ідеологічних чинників.

Якщо 1970 р. у навчальних закладах культури та мистецтва України здобувало освіту 44 тис. студентів, то в 1975 р. їх було вже 49 тис. У той час у республіці функціонувало 2 інститути культури та 26 культосвітніх училища. У 1966-1970 рр. вони підготували 9 тис. фахівців у сфері культури та мистецтва з вищою та середньою спеціальною освітою, а в 1971-1975 рр. – 28 тис. [4].

Питання, що стосувалися роботи з кадрами культосвітніх працівників періодично розглядалась на засіданнях районних та обласних партійних комітетів. Зокрема, складались плани про роботу з кадрами, заслуховувались звіти про зроблену роботу тощо. Звісно, що часто все це носило формальний характер, але

певний імпульс роботі все ж надавався. В багатьох районах та областях підготовка кадрів для закладів культури була частиною державного плану, обов'язкового для виконання. В цій справі використовувались і місцеві можливості. Наприклад, у 1974 р. курси при обласних управліннях культури випустили 3057 клубних та 632 бібліотечних працівників. Крім того, функціонували постійно діючі курси при обласних Будинках народної творчості, районних Будинках культури. Головним джерелом підготовки керівників для гуртків художньої самодіяльності були 6 та 10 – місячні курси, створенні на базі культосвітніх училищ, музичних шкіл, професійних художніх колективів. Тільки за 1972-1974 рр. їх закінчили понад 7 тис. осіб [7; 214].

Палаці культури діяли майже в усіх містах і селах УРСР (26.000, з яких 80% на селах; станом на 1982 р.); вони належали профспілкам, зокрема, студентським, підприємствам, сільрадам та радгоспам із колгоспами. За офіційними даними на 1982 р., в УРСР діяло понад 20.000 аматорських хорів, ансамблів, капел бандуристів, майже 30.000 театральних гуртків [6; 145].

Цілком очевидно, що сьогодні змінився світ, змінилися параметри культурної політики, посилюється тиск глобалізаційних чинників, які принесли з собою нові форми спілкування та інформаційного забезпечення населення, однак подібні (наведені вище) статистичні показники є значно кращими для багатьох країн Європейського Союзу. А такі показники, як читання книг і їх придбання для особистого користування в, приміром, Англії, взагалі не витримує жодного порівняння з вітчизняними статистичними даними [5].

Спробуємо розглянути ситуацію, що складається у сфері культури, чи вужче – культурно-дозвілєвому її векторі, на регіональному рівні, оскільки остання є важливим лакмусовим папірцем і ставлення держави до проблем духовності, незважаючи на ситуацію, в якій опинилася країна, і показником ефективності функціонування цієї сфери в уже значно змінених умовах. А локальний рівень дає змогу прослідкувати більш детально наявну проблематику.

І в цьому контексті важливим є кадровий показник, оскільки саме за допомогою якісно підготовленого кадрового корпусу і можливо здійснити будь-які реформи. Утім, ситуація, що складається у сільській ланці, не дозволяє вести мову про ефективність наступних реформ, актуалізованих сьогодні.

Зосередимося на найбільш типовій для західної України області – Рівненщині, яка і за кількістю населення, і за культурним потенціалом є достатньо типовим територіальним утворенням.

Станом на кінець 2014 року кадрова ситуація в Рівненській області у сфері культури достатньо складна, а надто на її найнижчому рівні.

Так, у сільській місцевості, за даними управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації, знаходяться 672 клубних заклади, в яких культурно-освітню діяльність здійснює 851 працівник [8], тобто в середньому по області на один сільський заклад культури припадає 1,26 працівника. При такій кількості працюючих здійснити будь-яку якісну діяльність фактично не можливо. Адже – це переважно директор, задіяний на повну ставку та 0,25 – художній керівник (або, скоріше за все, бухгалтер). Якісний склад працюючих також бажає кращого: повну вищу освіту (без конкретизації фаху) мають лише 170 осіб, тобто майже 20% працюючих [8], причому слід врахувати, що підготовку кадрів із повною вищою фаховою освітою, тобто за спеціальністю «Народна художня творчість», сьогодні в Україні здійснює лише КНУКіМ, (у якому не навчається жоден із представників Рівненщини). Цими питаннями частково переймається й кафедра культурології і музеєзнавства РДГУ, де на спеціалізації «педагог-організатор культурно-дозвілєвої діяльності» навчається декілька представників Рівненщини, кількість яких принципово не змінює ситуацію в області на краще.

Із середньою спеціальною, чи як сьогодні прийнято зазначати, – базовою вищою освітою, працює 425 осіб, що складає понад 49% [8]. Це, будемо сподіватися, люди, які у переважній більшості повинні мати хоча б училище (коледж) культури. Однак точної (якісної) статистики стосовно фахового рівня немає. А сподіватися, що всі вони здобули саме фахову освіту у Дубенському коледжі культури РДГУ не має підстав, адже ліцензований обсяг цього закладу за спеціальністю «Народна художня творчість» теж відчутно зменшено. І сьогодні серед випускників коледжу нараховується, як правило, 20-27 осіб цієї спеціальності, тобто фактично – фахівців. І це при тому, що вони навчалися на 4-5 спеціалізаціях («хорове мистецтво», «народні інструменти», «духові інструменти», «режисура художньо-масових заходів» тощо). Але вони в принципі знайомі з абеткою культурно-дозвілєвої сфери. Однак, одержавши диплом коледжу переважна більшість із них вступає на навчання до університетів на економічні, юридичні чи інші, не пов'язані зі сферою культури спеціальності на місця державного замовлення (оскільки у багатьох із цих ВНЗ є свої художні колективи), або в інститути мистецтв педагогічних чи гуманітарних ВНЗ (які є в кожній області, а в окремих областях – навіть по декілька. Як, приміром, у Львівській, де, крім Національної музичної академії ім. М. Лисенка, інститути мистецтв є при Національному університеті ім. І. Франка; там же, у Львові, функціонує подібний інститут при НУ «Львівська політехніка» та філія КНУКіМ), які не вмотивовано орієнтуються на сферу виключно професійного мистецтва, не маючи для цього ні наявного контингенту студентів із базовою спеціальною музичною освітою в обсязі музичного училища, ні переважної більшості викладачів, які, як правило, закінчили ці ж самі інститути і лише деякі з них – заочно консерваторію (за 1-2 роки як напрям «друга вища освіта», або екстернат). Але повернемося до нашого аналізу.

Ще 90 осіб мають неповну вищу освіту (без зазначення її спрямування) [8]. Отже, 260 співробітників (майже 31%) із 851 в сільській місцевості Рівненщини не мають вищої освіти зовсім.

Виходячи з такого «якісного» складу працюючих вести мову про ефективну культурно-дозвілєву діяльність на рівні сільського клубу не можливо. Адже люди, які не мають хоча б середньої спеціальної освіти нічого не зможуть зробити цікавого у своєму закладі, на який молодь дивиться виключно як на місце оренди.

Тобто, сьогодні можна вести мову про більш-менш якісний рівень культурно-дозвілєвої діяльності лише на рівні району, де при РБК існує справді група фахівців, переважно старшого покоління, яка має фахову художню освіту і практичний досвід, і з захопленням ставиться до культурно-мистецької проблематики, а отже здатна організувати якісне дозвілля населення. Сюди ж можна зарахувати й невеличкі групи ентузіастів цієї справи, які є практично у кожному селі, які люблять пісню, танок чи інші форми культурно-мистецької самореалізації і незважаючи ні на що є учасниками клубної сцени. Вони, як правило, й створюють клубну атмосферу на селі, формують власні художні колективи, які ведуть більш-менш помітну, а часто і досить яскраву та інтенсивну концертну практику, як це, приміром, можна сказати про директора Корецької музичної школи (тромбоніста за фахом, який створив оригінальний чоловічий вокальний квартет і достатньо активно концертує сьогодні не лише на рівні району), чи низку хорових колективів, очолених, приміром, деканом факультету української філології чи інструментальних груп, очолених концертмейстером кафедри хореографії РДГУ та інших подібних керівників [3]. Саме вони й повною мірою розв'язують питання культурного обслуговування сільського населення, адже вони не лише співають чи танцюють, але мають у своєму творчому багажі «повний комплект» для сценічного виступу: конферанс, пісню на будь-який смак, виконавців, які грають на багатьох музичних інструментах і ще безліч іншого, що подобається не переобтяженому «культурним продуктом» сільському населенню. Вони залюбки обслуговують цілий комплекс сільських свят, зокрема й весіль і є улюбленицями публіки, час від часу виїжджаючи навіть за межі країни на прохання українських громад. Тому так багато у Західній Україні всіляких сімейних чи загалом родинних аматорських груп. Це справді клубні фахівці, які й потрібні сучасному клубу.

Згодом такі ентузіасти й очолюють художні гуртки у сільській місцевості. Їх зараховують на вакантні посади художніх керівників і саме вони забезпечують не лише оригінальне дозвілля сільського населення, а й «фасад» культурній сфері щодо звітності. Фінансова сторона їх повністю задовольняє, оскільки брак коштів вони без особливих проблем заробляють власними зусиллями. До речі, в Західній Україні практика вже давно обігнала теоретичні пошуки вчених і у прямому сенсі слова демонструє творче ставлення до реалізації значного соціально-культурного та виховного потенціалу, який закладено в дозвіллі.

Аналіз статистичних та аналітичних звітів профільного Міністерства культури [1] засвідчив, що там також не збираються виносити «сміття з хати» і зважаючи на постійні зміни керівництва, особливо питаннями функціонування галузі не переймаються. Та й що може зробити найбідніше Міністерство в Уряді, у якого лише просять кошти на все, від закупівлі нових музичних інструментів, які не купували від початку 70-років, коли ще в республіці були власні фабрики з виробництва цих інструментів, і до капітального ремонту приміщень, побудованих ще у часи розквіту радянської політичної системи. Принаймні, детальної статистики щодо якості кадрового складу в галузі по країні ці звіти не фіксують. Та й «не до культури зараз країні», сакраментальна фраза-відповідь на будь-яке питання.

Утім, контакти з керівниками галузі по областях, студентами заочної форми навчання, що працюють у сфері, перегляд статистичних звітів і поточних архівів обласних центрів народної творчості та управлїн культури і туризму принаймні Західного регіону засвідчив, що і там ситуація із «сільською культурою» аналогічна. А практика організації підвищення кваліфікації працівників галузі, на відміну від, приміром, бібліотекарів, настільки формалізована і обмежена в часі (лише тиждень, з яких один день відведено на ознайомлення з практикою роботи будь-якої установи культури, ще один день – це час від'їзду і вручення посвідчень), що на ефективність її проведення годі й сподіватися. Виключенням із цього ряду є створення навчально-консультативних центрів, на які й покладено організацію підвищення кваліфікації працівників галузі. Найкращим із побачених є, беззаперечно, Вінницький, де і матеріально-технічне оснащення (бібліотека, кадровий склад співробітників, матеріальна база, соціально-побутові умови проживання та їх вартість тощо), і зацікавленість керівників області явно випереджає очікувані прогнози (навіть в останній рік на проведення культурно-мистецьких заходів у галузі у цій області виділено коштів у 10 разів більше, ніж, приміром, на Рівненщині). І область особливо за жодними іншими показниками від тієї ж Рівненщини не відрізняється.

Тож подібна ситуація вимагає й відповідних змін, якщо існуюча сфера культури хоче залишитися потрібною сучасній державі.

На нашу думку, було б доречним здійснити наступне:

– сформувати за підтримки очільників галузю обласного рівня у керівництва Міністерства освіти і науки та Міністерства культури України (як основного замовника кадрів такого спрямування) думку щодо необхідності повернення до ВНЗ (чи хоча б окремих із наявних) спеціальності «Народна художня творчість» на рівні ВНЗ III-IV рівнів акредитації, переглянувши її зміст і затвердити на рівні МОН України її державний стандарт, що дасть змогу випускникам коледжів культури мати можливість продовжити навчання за фахом. Нагадаємо, що на початку 80-х років ХХ ст. Тернопільська, Рівненська та Львівська області у культурно-дозвілєвій мережі мали мали кадровий склад у межах 75-90% із повною фаховою вищою освітою. І як це впливало на економічні чи соціокультурні і соціально-психологічні показники доводити не потрібно;

– повернутися до практики підготовки фахівців із вищою спеціальною (культурно-дозвілєвою) освітою, відродивши цільовий прийом на навчання до ВНЗ на цю спеціальність, переглянувши, приміром, витрати на проведення заходів та ін. До речі, практика цільового прийому до ВНЗ дасть змогу переглянути сам принцип підходу до надання платних послуг на усіх рівнях у клубних закладах. Адже ефективна робота закладу сьогодні, це у переважній більшості та діяльність, що має відповідну грошову винагороду. Країна вже майже 25 років декларує ринкові відносини, а в багатьох сферах вони аж надто «ринкові»;

– узгодити на рівні управлінь культури і туризму обласних державних адміністрацій кількість фахівців, які потрібно підготувати для кожного району чи області загалом хоча б у найближчій перспективі. Це змусить, у свою чергу, керівників районної ланки відповідально ставитися до формування кадрового резерву, розпочати пошук людей, що мають відповідні навички і спрямовувати їх на подальше професійне навчання;

– розробити нові критерії оцінки діяльності працівників культурно-дозвілєвої сфери, враховуючи конкретний результат їх роботи при атестації;

– враховуючи постійне скорочення коштів на утримання галузі, передбачити у навчальному плані цієї спеціальності блок дисциплін, спрямованих на підготовку саме організатора культурно-дозвілєвої діяльності, який би міг налагодити культурно-мистецьку діяльність на рівні села, враховуючи наявний там специфічний потенціал;

– потребує змін і законодавство України про місцеве самоврядування, адже сьгоднішній сільський чи селищний Голова, він же й керівник культурно-дозвілєвого комплексу (яких на Рівненщині 350) є не лише фактичним розпорядником наявних коштів, але й фахівців, яких він призначає без погодження у переважній більшості з районним відділом культури, ігноруючи тим самим освітній показник майбутнього працівника, добре розуміючи, що на 1-1,25 ставки в сільському клубі майже нічого не можна зробити, а відтак на цю посаду можна призначити будь-кого, завжди мотивуючи відсутність якісної роботи браком ставок. Сьгоднішній змушує керівників сільської ланки культури витратити кошти лише на утримання закладів і не думати про зміну форм роботи;

– це дасть змогу також здійснити реорганізацію чи краще б сказати, «інвентаризацію» власного кадрового корпусу і в сучасних ВНЗ I-IV рівнів акредитації окресленого спрямування, стимулюватиме пошук їхніми співробітниками, чи керівниками структурних підрозділів, відповідних форм навчально-виховної діяльності, яка буде корисною сучасній практиці і зможе принести прибуток, зокрема і духовний;

– вже давно на часі переглянути перелік спеціальностей і спеціалізацій і узгодити їх з існуючою соціальною потребою і таким чином роботодавцям фінансувати ті напрями, які будуть мати попит чи соціальне замовлення. Економістів і юристів ми вже підготували на багато років уперед, хоча від цього країна не стала міцнішою економічно та юридично захищеною;

– було б цілком логічним об'єднати зусилля місцевих управлінь культури та туризму і ВНЗ, що функціонують у межах їх правової компетенції і таким чином спільно вирішувати низку проблем, характерних для обох сторін: розробка професіограми фахівця, який потрібен сьгоднішній у закладах чи установах культури; прогноз щодо подальшого розвитку галузі і відповідного його кадрового забезпечення; форми організації практичної підготовки студентів-майбутніх фахівців тощо. Це надасть можливості реальної співпраці місцевих органів влади і мережі ВНЗ, існуючих на її території. Оскільки, якщо управління освіти і науки обласних ОДА хоча б якимось чином дотичні до підготовки фахівців на рівні середньої ланки, то контакту з ВНЗ у цьому плані на рівні інститутів мистецтв і управлінь культури та туризму в окресленому колі питань фактично не існує. Тож це буде реальна форма реалізації положень Закону про місцеве самоврядування;

– налагодити випуск всеукраїнського фахового часопису для галузі, за допомогою якого можливо було б обговорювати професійні питання і запровадити (з метою пошуку коштів) його обов'язкову передплату для управлінь культури і туризму, обласних центрів народної творчості та районних Будинків культури.

Тож висловимо побажання структурам, що займаються формуванням держзамовлення, відповідають за кількість та якість освіти й іншими подібними питаннями, почати використовувати такі давно відомі засоби, як прогнозування, науковий пошук чи розрахунок тощо, адже лише у такий спосіб зможемо не перечекати в черговий раз лихоліття, а цілеспрямовано сформувані собі нове життя і нормальні умови для творчої самореалізації населення країни.

Список використаної літератури

1. *Аналітичні звіти Міністерства культури і туризму України за 2010-2013 роки.* – К. : НАКККіМ, 2011-2014.
2. *Афанасьєв Ю. Л.* Мистецька освіта та культурно-мистецька практика: здобутки та проблеми / Ю. Л. Афанасьєв // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. Вип. 20. У 2-х тт. Т. 2. – Рівне : РДГУ, 2014.
3. *Виткалов С. В.* Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах : моногр. / С. В. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2014. – 362 с.
4. *Кавка В.* Підготовка культурно-освітніх працівників в Україні : досвід, проблеми (60-70-і рр. ХХ ст. / В. Кавка // Наук. зап. Вінницьк. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. – Вип. 9. Серія «Історія»: 36. наук. пр. / За заг. ред. проф. П. Григорчука. – Вінниця, 2005. – С. 212-216.
5. *Мураховський А.* Книговидання в Україні : аналітичний огляд за підсумкам 2013 року / А. Мураховський, С. Буряк // Вісник Книжкової Палати України, 2014. – № 5. – С. 3-10.
6. *Нариси української популярної культури* / За ред. О. Грищенка. – К., 1998.
7. *Радянський спосіб життя і завдання підготовки кадрів культурно-освітніх закладів* : матеріали Всесоюзної наук.-практ. конф. – Рівне, 1977.
8. *Результати проведення регіонального етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості* // Поточний архів КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради за 2014 р. – С.1-4.
9. *Статистика України, 2008* // hnp: www.ukrstat.gov.ua
10. *Статистика України, 2013* // hnp: www.ukrstat.gov.ua

Резюме

Аналізується кадрова ситуація в сфері культури і її кореляція з практикою організації культурно-дозвілєвої діяльності у Рівненській області в сучасних умовах.

Ключові слова: культурно-дозвілєва діяльність, Рівненська область, кадровий потенціал, фахові питання.

Summary

Vytkalov S., Vytkalov V. Applied problems of culture in the region: experience of Rivne region

A skilled situation in the sphere of culture and her correlation are analysed with practice of organization of культурно-дозвілєвої діяльності in the Rivne area in modern terms.

Key words: культурно-дозвілєва activity, Rivne area, skilled potential, professional questions.

Аннотация

Виткалов С.В., Виткалов В.Г. Прикладные проблемы культуры в регионе: опыт Ровенщины

Анализируется кадровая ситуация в сфере культуры и ее кореляция с практикой организации культурно-досуговой деятельности в Ровенской области в современных условиях.

Ключевые слова: культурно-досуговая деятельность, Ровенская область, кадровый потенциал, профессиональные вопросы.

Надійшла до редакції 28.11.2014 р.

УДК 784.1:784.68 «1991-2014»

Г.С. Горох

ХОРОВЕ МИСТЕЦТВО РІВНЕНЩИНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ФЕСТИВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОБИ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Фестивалі та конкурси хорового мистецтва на Рівненщині періоду державної незалежності України набули значного поширення. Передумовою їх актуалізації виступає конкурсно-фестивальна практика радянської доби, а саме, проведення щорічних Всесоюзних, обласних та районних фестивалів самодіяльності трудящих, фестивалів молоді, фестивалів Весни та праці тощо. Проте сьогодні, в умовах європеїзації, в Україні загалом та на Рівненщині зокрема, відбувається процес трансформації конкурсно-фестивальних традицій – проведення культурно-мистецьких заходів у рамках європейського формату.

Актуальність даної розвідки полягає у недостатній дослідженості новітніх тенденцій хорового фестивального руху на Рівненщині.

Мета дослідження: аналіз хорового конкурсно-фестивального руху на Рівненщині періоду державної незалежності України.

Цілісного, комплексного висвітлення проблематики хорового фестивального руху на Рівненщині на сьогодні обмаль. Численні публікації у місцевій періодиці стосуються розкриття окремих аспектів проведення того чи іншого фестивалю, як-от: «Різдвяні пісенспіви», «Великодні пісенспіви», «Весняні дзвіночки» тощо. Спеціальна та монографічна література з цього питання стосується окремих аспектів фестивального руху, тоді як проблематика хорових фестивалів залишається нерозкритою. Серед поодиноких розвідок у цьому плані згадаємо монографії С. Виткалова «Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності» та «Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах», у яких тією чи іншою мірою аналізується фестивальна практика Рівненщини як культурний феномен доби [2].

Для написання даної статті використовувалися окремі публікації в обласній та районній періодиці з метою їх цілісного осмислення та систематизації. Серед них чимало стосуються проведення щорічних «Різдвяних пісенспівів» [6, 15], «Великодніх пісенспівів» [5, 7, 9, 17], «Весняних дзвіночків» [16]. Окремі публікації присвячені проведенню районних фестивалів колядок [1, 3], фестивалю хорів недільних шкіл [4], фестивалю-конкурсу хорових колективів «Пісня, доля моя», що проходить у м. Дубровиця [8, 2,10], фестивалю духовної музики «До Бога різними мовами», м. Рівне [11; 3], Міжнародного фестивалю духовної музики «Блага вість Пересопниці» с. Пересопниця [12], фестивалю-конкурсу вокально-хорового мистецтва «Поліський краю дорогий» у с. Горбаків Гошанського району [13]. Відтак, фестивалі і конкурси хорового мистецтва на Рівненщині знайшли вияв як в обласному центрі, так і різних районах краю.

Фестиваль хорової музики «Великодні пісенспіви» проходить у м. Рівне з 2003 р. у рамках спільних духовних культурно-мистецьких заходів Рівненської єпархії Української православної церкви Київського патріархату (далі УПЦ КП), Рівненського державного гуманітарного університету та місцевої влади. Засновником і організатором фестивалю виступає кафедра хорового диригування Інституту мистецтв РДГУ.

Як зазначається в статті В. Гриб, основна мета його проведення полягає у поширенні духовних надбань українського народу, відродженні національних і духовних традицій, кращих зразків хорового мистецтва [5; 16].